

TORKTUMLARE OCH TORSKÅP

Alternativ för maskinell torkning av tvätt

Tvätten kan torkas maskinellt i en torktumlare som kondenserar fukten med hjälp av antingen luft eller ett köldmedium, i ett torkskåp eller i en kombinerad tvättmaskin/torktumlare. Torktumlare har en fläkt som blåser luft genom ett värmeelement. Fukten som avdunstar från tvätten kondenseras till vatten i en kondensor med hjälp av rumsluft. Torktumlare som fungerar med värmepumpsteknik kondenserar fukten med hjälp av ett köldmedium. Vattnet leds till en behållare som man själv tömmer eller ut i avloppet via en avloppsslang. De flesta torkskåp kräver anslutning till frånluftskanal. Luftströmmen från ett torkskåp är rätt svag (11-17 l/min) och medför normalt inga problem i ventilationssystemet. Det finns några få torktumlare som går att ansluta till frånluftskanal, men fuktavledning till frånluftskanal är svårare att ordna för torktumlare. Det är bäst att utreda möjligheterna att ansluta torkapparaten till en frånluftskanal innan man fattar sitt köpbeslut. Tvätten torkar snabbare och elsnålare i torktumlare än i torkskåp. I torkskåp kan man torka tvätt även utan värme. Man kan även torka annat än tvätt i torkskåpet, men allt måste hängas upp. Med en torktumlare slipper man hänga upp tvätten. Linne, ylle, siden och textilier som innehåller elastan ska helst inte torkas i torktumlare.

Placering

Torktumlar placeras på golvet eller ovanpå tvättmaskinen. I en tvättpelare ska tvättmaskinen och torktumlar vara av samma märke, eftersom fastsättningsserierna skiljer sig mellan olika märken. På marknaden finns också en liten torktumlare med väggkonsol för montering på vägg. Det är bra att kontrollera åt vilket håll luckan eller torkskåpsdörren öppnas, eftersom hängningen inte går att ändra på alla modeller. En torktumlare som kondenserar fukten med hjälp av luft kräver alltid ett välventilerat utrymme och tillräckligt med ersättningsluft. Står den i ett litet rum är det bra att lämna dörren på glänt. Om den omgivande temperaturen stiger över 30 °C torkar tvätten långsammare och elförbrukningen kan till och med fördubblas. Om torktumlar fungerar med värmepumpsteknik påverkas elförbrukningen inte av temperaturstegringar i omgivningen. En kombinerad tvättmaskin/torktumlare placeras på samma sätt som en vanlig tvättmaskin.

Energimärkning

Energimärkningen indelar apparaterna i sju energieffektivitetsklasser A+++ - D. Vid mätningarna är restfuktigheten i tvätten 60 %. Torktumlares årliga elförbrukning anges i medeltal av 160 torkomgångar, med finns både helt fyllda och delvis fyllda maskiner. Torkskåp är inte energimärkta.

Elanslutning och elförbrukning

Om anslutningseffekten är under 2,3 kW räcker en 10 A säkring. En större anslutningseffekt kräver en 16 A säkring. Om eluttagen för tvättmaskinen och torkapparaten skyddas av separata säkringar kan de användas oberoende av varandra. Finns det bara en säkring kan apparaterna användas turvis. Välcentrifugerad tvätt är en förutsättning för ekonomisk torkning. Ju effektivare tvättmaskinen centrifugerar, desto mindre el går det till torkningen och desto kortare är torktiden. Vid en restfuktighet på 60 % (efter centrifugering 1000 varv/min) innehåller 5 kg bomullstvätt 3 kg vatten. I en torktumlare som kondenserar fukten med hjälp av luft är torktiden ca 1 h 40 min och elförbrukningen ca 3 kWh. Om restfuktigheten är 45 % (centrifugering 1600 varv/min) är torktiden ca 1 h 20 min och elförbrukningen ca 2,3 kWh. När en typisk omgång daglig tvätt på 3 kg (restfuktighet 65 %) torkas med olika metoder förbrukar en torktumlare som kondenserar med hjälp av luft 2,1 kWh, en torktumlare som kondenserar med värmepumpsteknik 1 kWh och ett torkskåp 2,2 – 2,8 kWh. När tvätten torkas på torklina inomhus är värmeenergiförbrukningen 1,4 kWh. Det är energisnålast att torka tvätten utomhus.

Torktumlare – program och användning

De flesta torktumlare har både automatiska och tidsstyrda torkprogram. De automatiska programmens fuktavkänning baserar sig på tvättens elektriska ledningsförmåga. Användaren väljer program, t.ex. skåptorrt, stryktorrt eller mangeltorrt. Trumman stannar när den önskade torrheten har nåtts. Med tidsstyrda torkprogram väljer man torktid bland färdiga alternativ eller ställer själv in önskad tid. Trumman stannar när den valda tiden gått ut. Genom att pröva sig fram och känna på tvätten under torkningen lär man sig vilka program som är användbarast.

På bomullsprogrammet är temperaturen 70 – 80 °C och på strykfritt 50 – 60 °C. I kylningsfasen cirkulerar kall luft i trumman. Om man inte tar ut tvätten efter avslutat program följer en fas där trumman roterar med vissa intervaller för att motverka skrynkling. För värmekänsliga textilier rekommenderas program med sänkt temperatur, där värmeelementets effekt är mindre och torktiden längre. Snabb-, intensiv- och kortprogram eller program för extra torrt lämpar sig för snabb torkning av värmetåliga textilier. Vissa torktumlare har specialprogram som avlägsnar skrynklor och fräschar upp kläderna. Luftningsprogram (2-3 min.) mjukar upp ylleplagg efter tvätten och påskyndar torkningen. Många specialprogram är namngivna efter en viss typ av tvätt, t.ex. skjortor, jeans eller sängkläder. Ljudsignaler och belysning i trumman ger ökad bekvämlighet. Ylleplagg som tål maskintvätt kan torkas i torktumlare hopvikta i en särskild yllekorg.

Torkprogrammets längd är beroende av textilernas egenskaper, tvättmängden och restfuktigheten och av den valda torrhetsgraden och värmeelementets effekt. Stora klädesplagg kräver längre torktid. Strykfria textilier och konstfiber innehåller mindre restfuktighet och torkar därmed snabbare. Vanligen har man samtidigt kläder av olika typ i torktumlar, och därför blir torkresultatet sällan jämnt. Om man torkar tvätten alltför torr ökar elförbrukningen, det blir svårare att få kläderna släta och de kan t.o.m. ta skada.

Skötsel

Torktumlarens vattenbehållare ska tömmas och luddfiltret rengöras efter varje användning. Bara 10 % av dammet i luddfiltret orsakas av själva torktumlingen. För allergiker är det bra att torktumlingen avlägsnar damm från textilerna, så att det inte svävar omkring i rumsluften. Kondensorn/värmeväxlaren ska rengöras regelbundet enligt bruksanvisningen. Prova att ta loss och sätta tillbaka delarna som ska rengöras.

Kombinerad tvättmaskin/torktumlare

En kombinerad tvättmaskin/torktumlare är i första hand en tvättmaskin, i vilken man kan torka halva tvättmängden i taget. Det kan ta över två timmar att torka en omgång. Att tvätta en maskin och torka den i två omgångar tar sammanlagt över sex timmar. Torkningen drar 3 – 5 kWh el. En kombinerad tvättmaskin/torktumlare använder vatten även under torkfasen. En varmluftsfläkt omvandlar fukten till ånga. Ångan kondenseras med hjälp av kallt vatten och leds ut i avloppet via avloppsslangen. Maskinen använder i medeltal 50 liter vatten för torkningen. Om man tvättar ofta är det mer praktiskt att ordna torkningen på något annat sätt.

TORKNING	
	Normal torktumling
	Skonsam torktumling (lägre temperatur)
	Torktumling förbjuden

TORKNING	
	Plantorka plagget
	Låt plagget droptorka, vrid inte ur
	Hängtorkning